

HADUDUFÖLD

1923. év június 14.

CSÜTÖRTÖK

Debreczen, V. evf. (132.)

ELŐFIZETESI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 800 K.
EGYES SZÁM ÁRA 40 K

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Ismét botrányokkal fecsérelték el a liberális-vörösök a nemzetgyűlés egy munkanapját

Esztergályos—Epstein és Payer kisantant felé adresszált vádaskodásai — Rakovszky miniszter és Wolff Károly visszautasították a választói listák ügyében felkavarodott ellenzéki támadásokat — Haszontalan interpellációk üres napja

A nemzetgyűlés mai ülését három negyed 11 órakor nyitotta meg Huszár Károly alelnök.

A nagy taglétszámú szövetkezetek közgyűléseinek kiküldöttjeikkel való meglátogatásáról szóló törvényjavaslatot a Ház általánosságban és részleteiben elfogadja, majd az elnök napirendi indítványa után Rakovszky Iván belügyminiszter válaszol Farkas István (vörös) multkorai interpellációjára, amely három tárgyról szól. Először arról, hogy Sopronban külföldi munkások működnek, amelyek ellen az államhatalom nem lép fel; másodsor, hogy a népgyűlések megzavarásakor a rendőrség nem járt el kellő erővel és harmadszor arról, hogy amidőn az ifjúság elég tételt követelt a sortésért, a rendőrség nem tett elégát közelességének.

Megállapítja ez otromba beállítással szemben, hogy a soproni főiskola semmiféle különítmény sem működik, valamint megcáfolja Farkasnak azt a ferdítését is, mintha Sopronban főiskolás „terror” miatt az akadémiai hallgatókkal szemben gyűlölködő hangulat volna. Ez

a főiskolai ifjúság, amikor az ország területének megvédéséről volt szó, gyönyörű példáját adta hazafiasságának.

(Zajos éljenzés és taps a kormányparton.) A szociáldemokraták népgyűlésén Sopronban megjelent a főiskolai hallgatók egy kisebb csoportja, amely mindössze egy két köz-

A belügyminiszter a választói névjegyzékek ügyéről

Rakovszky Iván belügyminiszter azonnal válaszol: A kormány, amikor a központi választmány a kihagyottak névjegyzékét nem tette ki, szonnal intézkedett, hogy a sérelmeket orvosolják.

A rendelettel két szempontból kellett kiindulni. Az egyik az volt, hogy a központi választmány számára bizonyos vételeket állítsunk fel, a másik az, hogy a teendő intézkedések végrehajthatók legyenek.

Főleg négy szempontból merültek fel panaszok az összeírás ellen, nevezetesen a képzettség szempontjából, másodsor az állampolgárság tekintetében, harmadsor az elköltözés címén kihagyottak tekintetében, negyedsor azok tekintetében, akik kihagyottak, pedig az 1918. évi névjegyzékbe fel vannak véve.

Mind a négy esetre vonatkozólag határozottan intézkedik az új rendelet.

beszólással zavarta a szónokot. A rendőrhatalomtól nem lehet azt követelni, hogy minden közbeszólásra karhatalommal lépjen fel.

Kittel szociáldemokrata pártigazgató a gyűlés végén a főiskolai hallgatókat a hazatérő szóval illette. A gyűlés befejezése után, amikor a gyűlés vezetői a szállodába vonultak, a főiskolai hallgatóknak egy öttagú küldöttsége kereste fel a szociáldemokratákat és a hazatérő szóért elégteltelt követelték.

Vörösszegfűs képzelődések

Farkas István válaszában megköszöntötte azt az emigráns sajtóból ismert, kisantantnak adresszált hazugságot, hogy a főiskolai hallgatók hivatásos katonai osztagnak tagjai, tendenciózus, sületlen állítását azonban Rakovszky belügyminiszter a legerélyesebben visszautasítja válaszában.

Az interpellációk

során Hegymegi Kiss Pál a debreceni választói névjegyzékek tárgyában interpellál.

Farkas István törvénytelennek tartja a budapesti központi választmány összehívását. Interpellációjában követeli a választói névjegyzékek megsemmisítését és új összeírás elrendelését. Megtorlást követel a központi választmány eljárásáért.

A vörösök ezekben korezmai botrányt rendeznek, úgy, hogy az elnök Szeder és Esztergályos-Epstein elvtársakat kénytelen rendreutasítani,

A községi illetőségben kellett megvalósulnia azt a mód, amelynek alapján igazolható az állampolgárság. Az iskolai képzettség hiányára vonatkozólag feleltették egy természet-szerű vételemet, kimondván, hogy akinek foglalkozása természetessé teszi, hogy az illető a szükséges iskolai képzettséget megszerezte, annak ezt az iskolai képzettséget vélelmezni kell.

A központi választmányt kötelezték arra, hogy mindazon esetekben, amelyekben az illető választó számától függően meg van jelölve, hogy hol és mikor és milyen tanintézetben végezte iskolai tanulmányait, azokban az esetekben vélelmezni kell az iskolai képzettséget.

A harmadik kérdés, amelyet ki kellett egészíteni, az elköltözés kérdése volt, amely főleg ott okozott nehézséget, ahol több összeíró küldöttség működött.

Ezért kötelezték a központi választmányt, hogy mindazon esetekben, ahol az elköltözés jogcímen hagytak ki valakit, állapítsa meg, vajjon nem ugyanazon község vagy hatóság területére költözött-e és csak abban az esetben hagyhatja ki a névjegyzékből, ha hivatalosan megállapította, hogy végleg elköltözött.

A vörösök hangja

Fabián Béla: Alapot adtak arra, hogy csaljanak és lopjanak.

Nagy zaj a szociáldemokraták oldalán. Kórusban kiáltják Wolff Károly felé: Csalnak, hamisítanak!

Esztergályos János: Lopnak, csalnak és hamisítanak!

Propper Sándor: Gazemberek, csalnak! Tolvajok!

Óriási zaj.

Elnök Propper Sándort és Fabiánt rendreutasítja.

A szociáldemokraták tovább zajonganak és kiabálják, hogy csalnak, hamisítanak.

Elnök Esztergályos Jánost és Prop-

Vörös terror a nemzetgyűlésen

Wolff Károly személyes kérdésben szólal fel.

Terrorizálnak a vörösök

Wolff alig hogy meg akarja kezdeni beszédét, Vazsonyi Vilmos, Pakots József és Fabián Béla felugrálnak, a padokat verik és kiabálják: Nem hallgatjuk meg! Banda-vezér! Hamisítanak, csalnak!

Elnök ismételtén kéri a szociáldemokratákat, hogy hallgassák meg a szónokot. Amíg ők beszéltek, mindenki meghallgatta őket, most hallgassák türelemmel a másik oldal szónokát is, hogy válaszolhasson.

Wolff Károly: A központi választmány megvizsgálta volna ezt az ügyet és

eljárást indított volna akkor is, ha az ellenzék nem lépett volna fel

és semmiféle pótrendelet nem jelent volna meg.

Erre a szociáldemokraták újból kiabálnak: Hallatlan! Ilyen ferdítés! Nem tűrhetjük!

Az egész kormánypart most Wolff Károly oldalára vonul és mind ingerültebben kiáltják, hogy a szociáldemokraták terrorját nem lehet kibírni.

A szociáldemokraták erre újból nagy zajba törnek ki.

A vörös csalókat kell megbüntetni

Wolff Károly: Sohasem voltam a csalások híve. A csalások kiküszöbölését meg fogjuk kezdeni, de a csalásokat nem egyoldalúan, hanem kétoldalúan kell kezelni.

Azokat is meg kell büntetni, akik hamis adatok alapján csoportosítják be magukat a választói névjegyzékbe.

(Óriási taps az egész Házban, a baloldal kivételével.)

A szociáldemokraták ismét nagy lármában törnek ki:

— Nem lehet így az egész ügyet

per Sándort másodsor is rendreutasítja.

Rakovszky belügyminiszter: Még két kérdésre akarok kitérni, a fogyni büntetés és a büntető jogi felelősség kérdésére. Nözetem szerint az első kérdésben kizárólag a bíróság illetékes, mert igen veszedelmes precedenst teremtenék akkor ebben a kérdésben, ha a kormány vagy esetleg a hatóságok ezekbe a kérdésekben befolyással nyomást gyakorolnának az összeíró küldöttségek munkájára. A másik vád az, hogy nem tartottam volna be a képviselő urakkal kötött megállapodást. Mindenekelőtt meg kell állapítanom, hogy a miniszter intézkedéseit csak a miniszter felelős és én vállalom is a felelősséget tehát akkor, amikor a rendelet kibocsátásáról van szó. A végleges döntés a közigazgatási bíróság kezében van és bizalommal nézhetünk annak idején a meghozandó döntés elé. Kéri válaszában tudomásul vételét.

A Ház a miniszter válaszát tudomásul veszi.

elkenni, elikkasztani, — szépen hangzó frázisokkal!

Wolff: Lehetetlen itt tárgyalni, ha nem akarják meghallgatni beszédem.

A zajongás nőttön nő. Az elnök felfüggeszti az ülést.

Szünet után az elnök a következő enunciaciót teszi:

A legnagyobb sajnálattal kell innen az elnöki székből megállapítani, hogy a magyar nemzetgyűlés tanácskozása annyira elfajult és annyira a személyeskedés medrébe terelődött, hogy ez veszélyezteti a parlament nyugodt munkásságát.

A törvényhozás függetlenségét meg kell óvni egy a külső, mint a belső terror ellen.

Wolff Károly: Módot akar adni arra, hogy az ellene elhangzott vádakat bebizonyítsák. A független magyar bírósághoz fog fordulni oldalomért, de addig is kijelenti, hogy semmiféle külső nyomás nem téríti el őket attól, hogy a legnagyobb elővigyázat szem előtt tartásával ne töltsék ki a választói névjegyzékből a jogosulatlanul felvett egyéneket.

Denunciál a parlamenti kisantant

Ezután Payer Károly a legbotrányosabb formában hurcolta a nemzetgyűlés elé a kormányzói latogatások ügyét, olyan módozattal igyekezve beállítani a Kormányzó vidéki szemleutjait, mintha azok a szomszédos államok elleni demonstrációk lettek volna.

A vöröss parlament demagóg perfid rágalmaival Nagy Emil dr. az új igazságügyminiszter utasította vissza a legerélyesebb hangon.

Végül Dinich Ödön terjesztett elő interpellációt a pornografikus mozifilmek engedélyezése tárgyában.

A mai ülés egy negyed 5 órakor ért véget.

A kisantant a nacionalista bolgár kormányellen

Tendenciózus hírek a bolgár ellenforradalomról
A kisantant Bulgária belügyeibe akar avatkozni

A bulgáriai kommunista ellenforradalomról ellentmondó hírek érkeznek. Egyes jelentések azt állítják, hogy a kommunista tömegek felfegyverkezve Szófia ellen vonulnak, más hírek viszont arról számolnak be, hogy

a lakosság nagy lelkesedéssel fogadta az új kormány megalkulását.

Egyes helyi incidensektől eltekintve, vérengzésre nem került a sor.

A bolgár sajtó pártkülönbség nélkül lelkesen üdvözi az új kormányt, különösen hangsúlyozzák azt, hogy a Zankow-kormány nem egyetlen pártból alakult, hanem a bolgár népi óriási többségnek érdekeit képviseli. Ezzel szemben tendenciózus hírek érkeznek arról, hogy az új kormány helyzete tarthatatlan, sőt egy megbízhatatlannak látszó hír arról számol be, hogy a Zankow kormány lemondott és új kormány került hatalomra, amelynek elnöke Alexandrov,

a macedónok jól ismert vezetője. Ezt az utóbbi hírt *célzatosan zavart keltő szándékkal helyezték el az európai sajtóban.* Ugyancsak arról is terjesztettek híreket, hogy a bolgár hadügyminiszter a szabadságos katonákat behívja és a kaszárnyákban a katonáknak egyenruhát osztanak szét. Ez a hír is békebotó szándékot kíván az új bolgár kormány tulajdonítani, holott a bolgár kormány kijelentette, hogy a béke és nyugalom biztosítására törekszik. Ennek dacára athéni jelentés szerint Görögország, Románia és Jugoszlavia között már is meg egyezés jött létre, mely a bolgár forradalomból esetleg származó bizonytalanságra vonatkozik.

A kisantantnak nem tetszik az új bolgár kormány nemzeti alappon való berendezkedése

és ezért minden ügyet fel akar használni arra, hogy Bulgária belügyeibe beleavatkozassék.

Gátat kell vetni az idegen sertés-láncosok üzérkedésének

Hever az akta — drágul a disznó

A Hajdúföld keddi számában felhívta már a közönség és hatóságok figyelmét arra, hogy a debreceni sertéspiacon

budapesti zsidó bankok ügynökei összevásárolják a sertést

és kihasználva a budapesti és debreceni piacok között lévő árkülönbséget, vagonszámra szállítják Budapestre a sertéseket. Ezáltal természetesen nemcsak a debreceni vásár árait hajtják fel, hanem megakadályozzák azt is, hogy a debreceni hentesek a fogyasztó közönség hűszükségletét fedezhessék. Ezzel egyidejűleg felhívtuk a hatóságok figyelmét arra is, hogy

a sertésüzérek garázdálkodásának csak úgy lehetne véget vetni, ha a budapesti ügynököknek és vidéki kereskedőknek reggel 9 óráig megtiltanák a vásárlást.

Időközben értesültünk róla, hogy a városi előljáróság már megpróbált gátat vetni a sertésláncolásnak, azonban a városi tanács késlekedése miatt az akció nem vezetett eredményre.

Az ügygyel kapcsolatban egyébként kérdést intéztünk Rostás Istvánhoz, a városi előljáróság vezetőjéhez arra vonatkozólag, hogy történt-e már valami intézkedés a sertésláncolás megállítására. Rostás István főkapitány a következő információt adta munkatársunknak:

— A városi előljáróság már régebbi idő óta foglalkozik azzal a tervvel, hogy valami uton-módon véget vet a debreceni piacokon egyre nagyobb arányokat öltő sertésláncolásnak. *En még április 24-én beadványt intéztem a városi tanácshoz, amelyben rámutattam ezekre a visszaállapotokra és javasoltam a tanácsnak, hogy intézzen feliratot a kereskedelmi miniszterhez és kérje, hogy a miniszter bocsásson ki olyan*

értelmű rendeletet, amelynek alapján a debreceni piacon a vásárlást reggel 9 óráig kizárhatnánk a budapesti és vidéki kereskedőket, akik miatt a debreceni hentes iparosok nem tudnak vásárolni. Erre az előterjesztésre azért volt szükség, mert

nem volt olyan törvényes rendelkezés, amelynek alapján a vidéki és budapesti kereskedők vásárlásait korlátozhatták volna.

Az előterjesztést 8671. sz. alatt adtam be, azonban hogy a tanács mit csinált vele, azt nem tudom.

A tanács gondolkodik...

A Rostás főkapitány által mondottak alapján munkatársunk igyekezett nyomára jönni annak, hogy mi lett a városi tanácshoz intézett előterjesztéssel. Kiderült, hogy az előterjesztés április 24-én tényleg beérkezett a tanácshoz és az aktát Tóth Emil tanácsnoknak, a közrendészeti ügyosztály vezetőjének osztották ki. Tóth Emil tanácsnok referált is a tanácsülésen Rostás István előterjesztéséről, a tanács azonban a sürgős intézkedés helyett elhatározta, hogy *gondolkodni fog.* Azóta gondolkodik, — a debreceni sertéspiacon pedig zavartalanul működnek tovább a láncosok.

A Hajdúföld munkatársa kérdést intézett dr. Tóth Emil tanácsnokhoz, aki kijelentette, hogy az aktát a legközelebbi tanácsülés elé terjeszti és akkor már minden valószínűség szerint érdemleges határozatot fognak hozni az ügyben.

A városi tanácsnak sürgősen intézkednie kell ebben az ügyben annyival is inkább, mert a miniszter egészen bizonyosan hozzá fog járulni ahhoz, hogy a vidéki kereskedők vásárlásait korlátozzák és felhatalmazást fog adni az előljáróságnak, hogy a sertésüzéreket szigorúan ellenőrizze.

A vörös-liberális obstrukció megakadályozza a tisztviselői nyomor enyhítését

A szociáldemokraták propagandára használják fel az indemnitás vitáját - A politika hírei

A Ház mai hangulatában már előrevetette árnyékát az az obstrukció, mely az indemnitás tárgyalásait jellemezni fogja. Különösen a szélső baloldal készülődik a vitára, amelynyiben az indemnitás alkalmával szokásos felszólalásokat

kitünő propaganda alkalomnak tekinti

A szociáldemokraták ugyanis számolnak azzal, hogy a polgári lapok kénytelen-kelletlen bővebb részletet fognak közölni az egyes szociálista képviselők több órás beszédéből. Természetes, hogy a tervek következtében a szociáldemokrata párt minden egyes tagja fel szándékozik iratkozni a szónokok közé.

Érthető, ha a baloldal eme nagy obstrukciós készülődéseit aggodalommal szemléli a nemzeti alapon álló pártok, mert egyáltalán nem használ az ország érdekeinek, ha a mai súlyos helyzetben oktan obstrukcióval igyekeznek a nemzet-

gyülés és az ország idejét rabolni.

Aggasztóvá teszi az ellenzék álláspontja a közalkalmazottak sorsát is.

Az indemnitási javaslat ugyanis több olyan pontot tartalmaz, amely a köztisztviselők anyagi helyzetének rendezésével foglalkozik s amelyek mindaddig nem lépnek életbe, amíg az indemnitás törvényereje nem emelkedett. Mi sem természetesebb, mint hogy *amennyiben az indemnitás ehó végéig tető alá nem kerül, a közalkalmazottak még júliusban sem részesülnek abban az anyagi támogatásban, amelyet a javaslat tartalmaz.* A szociáldemokrata párt akciója ismételten fényes példája annak, hogy

ez a párt a legtávolabb áll attól, hogy a súlyos helyzetben levő köztisztviselőkön segítsen

és önző pártszempontja érdekében a legbrutálisabban képes legázolni egyes rétegek érdekeit.

Egyre tart a feszültség Anglia és Franciaország között

Vérengzések a megszállott Ruhr-vidéken - A németországi vörösek is követelik a nacionalista mozgalmak letörését

A német javótételi jegyzékre adandó válaszról és a Ruhr problémáról még mindig folynak a londoni tanácskozások. A szövetségesek között a formális szakítás még nem történt meg, bár az együttes válaszjegyzék ügyében

közeledés sem jött létre.

Ez azt jelenti, hogy Franciaországnak időt és alkalmat nyújtanak arra, hogy meggondolja magát, mielőtt a végleges szakítás bekövetkezik.

Dortmundban az utcán meggyilkolt két francia altiszt miatt a francia katonaság lövöldözést vitt véghez, amely után

két polgári embert megölt.

Egyébként a francia sajtó tiltakozik az ellen, hogy a lelőtt francia altiszteket korábban veszekedés közben gyilkolták volna meg, hanem francia vélemény szerint három polgári ember lesből támadta meg az altiszteket és közvetlen közletről Mauerer pisztollyal lötték agyon. Valóban kár, hogy ennek alapján a tettesekre

is nem tudott ráakadni a jól tájékozódottságával dicsekvő francia hatóság, mert mindenesetre az bizonyítaná be leginkább, hogy a francia információ valóságot tartalmaz.

A német szociáldemokrata és kommunista sajtó

leleplezést közöl egy titkos német nemzeti védelmi szervezetről,

amelynek élén a nemrégiben letartóztatott Roszbach áll, aki a lipsei birodalmi törvényszék vizsgálói fogóságából még ma is állandóan küldi szét parancsait. A szocialisták követelik, hogy a német kormány a nemzeti mozgalmakkal szemben a legerélyesebb intézkedéseket tegye meg. Mindenesetre ezek az erélyes intézkedések a nemzeti szervezetek leszerelésére vezetnének és ez esetben

a szocialista-kommunista bandák szabadon garázdálkodhatnak Németországban.

Remélhetőleg a német kormány nem fogja teljesíteni a szocialisták követeléseit.

A Patronage Egyesület gyermeknapja

A debreceni Patronage Egyesület az árva gyermekek felségélyezésére június hó 17-én gyermeknapot rendez, hogy Debrecen város társadalmának nemes szívi adakozásából előteremthesse azokat az anyagi eszközöket, amelyek az egyesület elé tűzött nemes cél eléréséhez szükségesek.

A június 17-én vasárnap megtartandó gyermeknapra már mindenütt nagyban folynak az előkészületek.

Debrecen város nemes lelkű uriaszonyai egymással vetélkedve farnak és dolgoznak, hogy egy a dél-éltti virág, líkórásítás és persely gyűjtés, mint a délutáni gyűjtés eredményes legyen.

Megkezdődött a megváltási jelvények árusítása is. Eddig a jelvényeket megváltották már Sesztina Jenő, ifj. Ríckl Antal, Sass Béla,

dr. Trocsányi Endre, Weszter Béla, dr. Huzella Tivadar, Kovács Gyula 1000 koronás jelvényeket, dr. Thegze Gyula, Baja Mihály, Szabó István, Vitárius Sándor és többen 500 koronás jelvényeket, továbbá N. N. 4 darab 1000 koronás jelvényt.

A gyermeknap rendező bizottsága ezután is kéri Debrecen város társadalmát, hogy adományaival járuljon hozzá az árva gyermekek felségélyezéséhez. A gyermeknap rendezéséhez ezenkívül kéri a közönséget, hogy akinek módjában áll, a gyermeknapra küldjön süteményt, bort és virágot, amit a sátrakban fognak árusítani. Az adományokat vasárnap reggel 8 óráig kell a városi közgyűlési termébe küldeni.

A gyermeknap részletes programját egyelőre még nem állította össze a rendezőség és így azt csak lapunk egyik későbbi számában fogjuk közölni.

— Jön: Az éjféli vándor.

Cseplőgépjavitáshoz dobsin pakolások és más BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében a Kossuth-szobornál.

Hölgyfodrász és manicur szalonomat elsőrendű munkásokkal újra magam vezetem. Dr. Ujfaluossyné, Egyház-tér 5.

HIREK

1923 június 14. (Csütörtök)

Prot.: Vazul. Kath.: Vazul.

Időjárás: Hazánkban tegnap még mindenféle volt csapadék, amelynek mennyisége a 10 mm en alul maradt, de reggelre jobbra kiderült. A hőmérséklet különösen éjjel alacsony volt. A minimum Szombathelyen négy fok volt.

Időjárás: Változékony, szeles, hűvös idő várható, helyenként esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-8-ig.

Egyetemi könyvtár délelőtt 9-1-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai-színház este 8 órai kezdettel 8 óráig Levendula.

Apolló: Ezeren egy ellen

Uránia: Sárkányszövetség

Vigszínház: Sergius Panin.

Sakkverseny Debrecen bajnokságáért

4-9-ig a Kereskedelmi Csarnokban.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reménység.

Ha jól olcsón akar venni, keresse fel a

"HANGYA"

üzleteit. Főútlejt Rózsá-utca 4.

Fiókoka a város minden részében.

Likőrökben, cukorkákban, sajtokban ugyszintén az összes csemege és fűszerárúkbán állandóan nagyválaszték. :-:

Debrecen is képviselteti magát a vitézzé avatáson. Mint ismeretes, Horváth Miklós, Magyarország Kormányzója június 17-én, vasárnap fogja vitézzé avatni a Margitszigeten az ez évben sorra kerülő vitézzé ölteket. A vitézzé avatásra meghívást kapott Debrecen városa is, amelynek tanácsa elhatározta, hogy az avatásra Debrecen város képviselőiben Csóka Samuel polgármesterhelyettest küldi ki.

Új joggyakorok. A budapesti kir. ítélőtábla elnöke Sembery Miklós jogtudor, hajduböszörményi lakost a budapesti kir. ítélőtábla kerületébe joggyakorokká nevezte ki.

A pécsi Baross Szövetség kiküldöttjei Debrecenben. A pécsi Baross Szövetség megbízásából Debrecenben jártak Klein Béla titkár és Zesly Ottó a pécsi iparos szakosztály elnöke és érintkezést kerestek az itteni gyárpárral és iparosokkal az augusztusban Pécs városában rendezendő országos aruminta kiállítás érdekében. A megbeszélések eredménnyel végződtek, mert már is több helybéli vállalat megígérte a kiállításon való részvételét, mely iránt egyébként is nagy érdeklődés mutatkozik ország szerte. A Baross Szövetség ezután is felkéri azokat, akik a kiállításon résztvenni szándékoznak, hogy ebbeli szándékukat a szövetség debreceni irodájában mielőbb jelentse be.

Meghalt öz. Vértessy Lajosné. A régi Debrecen egyik közbecsülésben álló alakja fejezte be tegnap reggel nemcsa szép életét. Öz. Vértessy Lajosné meleg szíve megszünt dobogni. A jobb időkben rengeteg jótékonyt tett ki, tevékeny tagja volt a Nőegyletnek s minden nemesele akcióban részt vett. Életét 74 éves korában teljes magányosságban s nagy szegénységben fejezte be. Temetése a Kossuth-utcai ref. templomból lesz pénteken, június 15-én délelőtt tizenegy órakor, honnan a régi Rakovszki-temetőbe helyezik örök nyugalomra.

Ratifikálhatatlan kvalifikáció vagy kvalifikálhatatlan ratifikáció? A helybéli zsidólap szerdai száma rendkívül fontos külpolitikai hírekről számol be. Olyan dolgokról ír, amelyek a diplomáciában eddig még teljesen ismeretlenek voltak. A bolgár ellenforradalomról közölt tudósításban megemlékezik Sztambulinszky szerelmes leveleiről, melyek tartalma ratifikálhatatlan volt. Hát ez mégis csak borzasztó! Bulgáriában, ahol a békeszerződést ratifikálták, a szerelmes levelek ratifikálhatatlanok. Vajjon mi lehet ennek az oka? Talán az antant, vagy maga Sztambulinszky? Mi azt hisszük, hogy a hiba nem Bulgáriában, hanem a debreceni zsidólapban van...

Kitették a padokat a fasorba. A városi tanács többszöri felszólítására a vas- és rézbutorgyár végre kedden este kihelyezte a padokat a fasori sétányra. A padok használatáért, a fasor rendbentartására és naponkénti locsolására az eddig megállapított időben a városi tanács 10 koronát fog szedni az azokat használó közönségtől. Az így beszédett összeg 50 százaléka a városé, 50 százaléka pedig a vas- és rézbutorgyáré. A jegyszédést Imay Béla fogja lebonyolítani, aki ezért a várostól bizonyos összeget kap.

A Vörös Kereszt Egylet közgyűlése. A debreceni Vörös Kereszt Egylet június 16-án, szombaton délután 5 órakor a városháza kistanács-termében választmányi ülést tart. A választmányi ülés tárgya a június 19-én, kedden tartandó közgyűlés előkészítése lesz. A közgyűlést a városháza közgyűlési termében délelőtt fél 12 órakor fogják megtartani.

Évvégi vizsgálatok a ref. főgimnáziumban. A ref. főgimnáziumban hétfő óta folynak az évvégi vizsgálatok és ma nyerne befejezést. A vizsgálaton Kiss Ferenc és dr. Lencz Géza egyetemi tanárok elnökölnék. A vizsgálatok a szokott rendben, a szülők élénk érdeklődése mellett folynak. Az elnökök általában megelégedésüket nyilvánították a látottak és hallottak felett. Ma kezdődnek a magánvizsgálatok és tartanak hat napon keresztül. A magánvizsgálatokra a szükséges tájékoztatást az intézet előcsarnokában a hirdetőtáblán találhatják meg az érdekeltek. A jövő héten, 22-én kezdődnek az intézetben az érettségi vizsgálatok, amelyeken Dóczy Imre elnököl, míg kormányképviselő Gaghy Dénes lesz. Az érettségi vizsgálaton több mint 60 növendék vesz részt.

Jön: Az éjjeli vándor.
Hanka Tibor rágalmazási pere a járásbíró előtt. A közelmúltban nagy feltűnést keltett a debreceni egyetemi bajtársi egyesületek Gyula székének ítélete, amellyel a Verbőczy bajtársi egyesület vezérét, Hanka Tibort megfosztották vezéri tisztétől. — Az ítélet alapjául Ország Gábor joghallgató feljelentése szolgált, aki hazaárulással és kémkedéssel vádolta meg Hanka Tibort. Hanka Tibor a járásbírószágon rágalmazás miatt feljelentést tett Ország Gábor ellen. A járásbírószágon Bay Ádám ebben az ügyben szerdán tartotta meg az előtárgyalást, melyen Ország kérelmére elrendelte a valódiság bizonyítását s a tárgyalást elnapolta. Az ügyben egyébként nyilvánosan megtartják a folytatódó előtárgyalást.

Velcsov György megmagyarosította a nevét. A belügyminiszter megengedte, hogy Velcsov György óbesenyői születésű, budapesti illetőségű, volt tartalékos hadnagy, főiskolai hallgató családi nevét *Bánsághy* névre változtassa át. Velcsov az egyetemi ifjúságnak lelkes, agilis vezére s aki félelmet, lankadást nem ismerve harcol a keresztény nemzetiségünkért, diadaláért.

Társadalmi és egyesületi élet. Megisméltik a gyermekelődást. A református tanító testület által június 9-én rendezett nagyszerű gyermekelődást június 15-én, pénteken délután 3 órai kezdettel közkívánatra megisméltik. Belépőjegyek 150-200 koronás árban előjegyezhetők Karsay János központi iskolaigazgatónál Egyháztér 7. szám alatt.

A *Ker. Nemzeti Liga* debreceni osztálya június 21-én, csütörtökön délután háromnegyed 6 órakor előadást tart a vármegyeház dísztermében. Beszédet mond rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, énekel Timár Ilka, szaval dr. Kiss István. Belépődíj nincs. A keresztény magyarságot a Liga nevében ezúton hívja meg dr. Pórszszs Károly főtákar.

Házasságkötés. Fényes esküvő folyt le folyó hó 9-én, szombaton Földesen. Kiss István m. kir. a. v. őrnagy földbírtokos esküdtött örök hűséget Szőke Teruskának, Szőke Gyula nagyváradi főreáliskolai tanár kedves leányának. Az egyházi szertartást Kiss Ferenc debreceni egyetemi tanár vezette. Tanúk voltak: Hollmayer Béla táblabíró és Dobozy Endre gyógyszerész. — mely alkalmából kifolyólag 200-nál több földesi szegény részesült megvendégelésben.

Gyilkossággal vádolva a bíróság előtt. Érdekes bűnpert fog tárgyalni 20-án, szerdán a debreceni katonai honvédbíróság. Szabó Imre vádmörjöltöt gyilkosság miatt vonják felelősségre, mivel a vádirat szerint Nyirábraunban megölte egyik társát. A főtárgyalás a Nyugoti-utcai lakatanyáépületben lesz a hadbírószágon tárgyalótermében.

Az országos gyermekegészségügyi társaság első országos kiállítása Budapesten. A Műcsarnokban szombaton délelőtt 10 órakor ünnepélyes keretek között a Kormányzó jelenlétében nyílik meg. A kiállítás gazdag anyaga között a debreceni egyetemi gyermekklinika is szerepel igen értékes anyaggal. A kiállítás megnyitását igen sok debreceni ember is részt vesz.

Baltával támadt a detektivre. A debreceni kir. törvényszék dr. Visky Sándor elnöke alatt működő büntetőtanácsa tegnap Kaday-Nagy József hajduböszörményi cigány bűntényével foglalkozott, aki baltával támadt Szita István detektivre, amint házkutatást tartott nála, kit csak erős küzdelem után lehetett ártalmatlanná tenni. Kadai-Nagy négy hónapi fogsázbüntetést kapott.

Jön: Az éjjeli vándor.
A fa- és faszénkészletek bejelentése. Csóka Samuel polgármesterhelyettes értesíti az érdekelteket, hogy a fa- és faszénkészletek bejelentésére szolgáló nyomtatványok megérkeztek és azok átvehetőek a polgármesteri titkári hivatalban. A polgármesterhelyettes ezzel egyidejűleg arra is figyelmezteti a bejelentésre kötelezetteket, hogy a bejelentéseket legkésőbb július 15-ig kell beküldeni a magyarországi faértékesítő hivatalhoz.

Miért van szükség felvételi vizsgálatra? Azt majd mi mondjuk meg. Hogy miért nincs? Arról a szabadkőműves sajtó követett el egy beszéd- és értelemgyakorlatot. Azt állítja a vezércikkirő tanfőrfiú, hogy a felvételi vizsga egy kurzuskinövés, amelyet többnyire gummitobos igazoló-bizottságok hajtanak végre. De máskülönbben is meg kell bizni a delikvensnek tudományában. Egyszóval a kultúra fejlesztése, a nemzeti műveltség ápolása is a kurzus átka, mely ellen tenni kell valamit. Természetesen a szabadkőműves hadak szüksége van a félművelt tömegekre, amelyeket üres jelszavakkal félre lehet vezetni. Máskülönbben pedig, hogy menayire szükséges a felvételi vizsga, azt maga a vezércikk bizonyítja a legjobban. Ha annakidején elrendelték volna a kötelező felvételi vizsgákat, ma nem irnádnak ilyen vezércikkeket.

MŰVÉSZET

A ref. leányközépiskola énekvizsgálója. A Doczi intézet szerdán délután tartott énekvizsgálója több volt, mint egyszerű beszámolás egy iskolai év eredményéről s méltán sorozható művészeti produkcióknak. A hatalmas és mindvégig új program számai bizonyos mértékű amellel, hogy az énekkultúrát lelkesen és kitartóan szolgálja az intézet kitűnő fiatal énektanára, Horváth Károly s az idén csak elmélyítette azt az alaps és értékes munkát, aminek eredménye tavaly olyan örömdetes meglepetés volt. Annál inkább értékelendő ez, mert a középiskolák zenei nevelése meglehetősen szűk keretek közé van szorítva s minden kísérletet, amely ezen segíteni igyekezik, a legnagyobb szeretettel kell támogatni és meg kell adni a lehetőséget, hogy az ennél szélesebb alapokra támaszkodhassék. Az énekvizsgát nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében formás beszéddel nyitotta meg Horváth Károly, pár közvetlen szóval méltatva a Himmusz centenáriumaának jelentőségét. A programot a Himmusz vezette be az énekkar kitűnő előadásában s azután váltakozva következtek a kar- és magánzsanok. Az énekkar pompás anyaga, precíz összehangoltsága, amely a legfinomabb árnyalatok bihozására is biztos, — és friss, úde lendületű előadása a szélesebb közönség előtt is jól ismert, az egyes osztagok karai szintén figyelmesezettek és fejlődésképesek. A magánzsanok között Schmied Anna tisztán csendülő, hajlítható szopránja s Kálmán Erzsébet terjedelmes hangja, aminek maris van vívőereje, megérdemelnék a teljes kiemvelést; Timári Mária is rutinos előadó. Galdnyfy György értelmese, biztosan játszott a Schubert Ave Mariaját Kerekes Adrienne simülékony kíséretével, Siposs Erzsébet intelligens zongorista Mendelssohnt, Alacs Margit simán, hangulatosan adott elő egy gavottot, kedves volt Arkossy Margit és Kereszt-szei Bella duettje és lendületesen, szines erővel szavalt Baranyai Klára. A lelkes közönség elismerésének minden jelével köszönte meg az élvezetet a szereplőknek és mestorúknak, Horváth Károly énektanárnak, akit tanítványai dirigensi pulcával leptek meg.

Mindennemű luxus és gazdasági kocsik. Amerikai küllő- és kerékgyár.

Napi gyártás 2500 küllő.

Riesz Miklós

kocsigyáros Hatvan-u. 58.

Kocsijavításokat leggyorsabban és legprecízebben készítünk méltányos árak mellett. oo oo oo

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:
Csütörtök D) bérlet: Levendula.
Péntek A) bérlet: Monna Vanna. Tiszviselőest.
Szombat: Kék mazur.

Színházak és mozgószínházak közleményei:
Csokonai-színház. Még csak ma megy tisztviselő-est keretében a legjobb idejű operett: Levendula D) bérlet. Holnap Halassi Mariska, Rajz Eerenz és Rolkó főszereplésével másodszer adják Maeterlinck híres drámáját: a Monna Vannát. Aki még nem látta, okvetlenül gondoskodjék jegyéről.

Az oldalát fájlalta névettében, aki Halassinét, Ungert, Roikót és Szigetét megnézte a Levendula című hangulatos operettben! Ma D) bérlet. Tiszviselő-est!

Szombat este „Kék mazur” reprize Timár Ia és Kováts Terus felépítéssel. Unger régi parádés szerepét játssza, Rolkó, Szigeti és Virághátya a három öreg bácsit, míg Markovics Bandi Jánoska kétfős szerepében fojta sikereit gyarapítani. Vasárnap este: Hamburgi menyasszony

Előkészületben László Gyula kiváló rendezésében: A válóperes hölgy, vigjáték

Vigszínház-mozgó. Vigszínházban csak egy napig: Körbe-körbe 5 felvonásban és Ónagysága a kölyök 6 felvonásban. Két kecsagató film Olive Thomassal.

Apolló. Ezeren egy ellen Maciste az óriás atléta főszereplésével három részben egy előadásban ma utoljára az Apollóban.

A Gambrinusban Kis Béla és Hal teljes zenekara hangversenye

TESTEDZÉS

A MOVE nagy atletikai versenye.

A MOVE Debreceni Sport Egylet vasárnap, június 17-én délután 4 órai kezdettel nagyszabású nemzetközi atletikai versenyt rendez, amelyen a főváros és a vidék, a megszállott Felvidék, Erdély legjobb atlétaikkal indulnak. A nevezések kitűnően sikerültek — minden számban népes mezőnyök indulnak s igen jó nevű atléták, így a verseny általában érdeklődésre tarthat számot.

100 méteres síkfutásban 15 induló lesz, közöttük Muskát MTK, Pallagi MAFC, László MTK, Ottovay Szege, Debrecenből Szántó DTE, Paszter, Lippesey, Walton, Pintyó DGASE.

200 méteres síkfutásban Muskát MTK Balla DTE, Komjáthy DEAC, Winkler DGASE küzdelme lesz szép. **200 méteres indul 10** kitűnő atléta, közöttük Ruicska MTK. **Súlydöntésben** 19 atléta versenyez, különösen Kircsoffer dr készült erősen újabb rekordjavításra. A legjobb szám a **3000 méteres síkfutásban**, ahol Kucsa MAFC, Csitbay MTK, Grósz MTK, Csekey, Csillaghegyi MOVE, Vízoly DEAC, Gyulay Debreceni MOVE küzdenek az elsőig.

400 méteren Kégyi DGASE, Muskát MTK, Pallagi MAFC, László MTK, Buday Szolnoki MÁV indulnak. Ezer méteres biztos induló Fonyi MTK is Diszkoszvetésben szintén sok jó erő indul. Igen izgalmas küzdelem várható 10x100 méteres stafétában, ahol a DEAC, DGASE és a DTE indulnak, míg az olimpiai stafétában az MTK is indítja futóit. A verseny délután négy órakor kezdődik a nagyerdői sporttelepen.

Indulnak a versenyen: Budapestről a Magyar Atletikai Club részéről Nonn János, Veres András bajnok, Juhász György és Rózsahegy Gusztáv rövidtávfutók, a Csillaghegyi MOVE részéről Csekey Gyula és Engelthalas Kálmán bajnokok, a szegedi atletikai club részéről Ottovay Károly a vidék leggyorsabb futója és Tranger József, a vidék legjobb ifjúsági atléta. A Szolnoki MOVE részéről Buday Ferenc, Hajtsér László és Salmári Sándor bajnokok, a Karcagi MOVE részéről Ludány Béla gerelyvető bajnok és sok más neves atléta. A versenyen indulnak az ő szék helybeli egyesületek legjobb versenyzői is, akiknek küzdelme több új rekordot fog eredményezni. Jegyek előre a Magyar Springer József könyvkereskedésén, Főposta mellett.

Birkózók értekezlete. A debreceni sportegyesületek birkózó szakosztály elnökei és előadói június 14-én, csütörtök este 8 órakor *Pontyvári* Pal kerületi előadó lakásán, Széchenyi-utca 23. l. e. fontos kerületi ügyek megbeszélése végett jelenjenek meg.

Büntet a fegyelmi bizottság. A kerület fegyelmi bizottsága szerdai ülésén Neumann Armin DKASE játékos bíróként két hónapra, Bajkai DMTK játékosát durva játékért két hétre tiltotta el a nyilvános szerepléstől, míg Melicskó Lászlót DEAC megintette. Mezey DMTE játékos játékjogát megjelenéséig felfüggesztették.

DNTK—DTE bajnoki mérkőzés lesz vasárnap a Vasutas pályán, míg a DVSC—Nyiregyházi KSE mérkőzés elmarad.

A TÖZSDE

Magyar korona: 7 3/4

Zürichi zárlat

Berlin 58, Hollandia 21816, Newyork 556 3/4, London 2369, Páris 3570, Milano 2586, Prága 1661, Budapest 7 3/4, Belgrád 620, Varsó 80, Bécs 78 3/4, Szófia 630.

Devizaközp. hiv. árf.

Francia frank 397—409, márka 800—846, lei 33 3/4—34, svájci frank 1105—140, dinár 66—68 3/4, szokol 182 3/4—69 3/4, osztrák korona 869—905, dollár 6120—295.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén szállár irányzat mellett az árak tovább emelkedtek, a forgalom azonban a tartózkodó kínálat mellett csak szűk keretek közt mozgott.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 29750—30000 evgéb 29500—750, 78 kilós tiszavidéki 30000—30550, egyéb 29750—30250, rozs 20000—20500, takarmány árpa 17500—8500, zab 21000—21500, tengeri 20500—21500, korpá 9500—10000.

Nemesfémek

Ezüst 1 koronás 560, 2 koronás 1120, forint 1500, 5 koronás 2900, husz koronás arany 31000, 10 koronás 15500, ducat-arany 17200.

Forgalom csekély, az irányzat szállár

Ferencvárosi sertésvásár:

Szabadvásári maradvány 398, érkezett 508, eladott 200. Árak: zsirsertés fiatal nehéz 1500—1800, könnyű 1420—515. Zártvásáron nem volt ár.

Berini tőzsde

Bécs 139, Prága 2925, Holland 38400, London 45200, Newyork 9000, Brüsszel 5220, Itália 4560, Svájc 17600, Varsó 125, mind cca irányzat nagyon szűk.

REGÉNY

Tóth tizedes királysága
IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 76.

A komátul kórd el a nyócforint ötten grajcart akit köcsön attam nekije, kedves feleségem most ugyan nincsen táboriposta se fene de azért ha ez az én gólám jószerecsével odaér csak bátran irgyal nekem oszt küdd el tüie az üzenetet merhogy igen nagyon vágyakozom utánatok, szinte még a főlhőket is küddm arra felé és irgyelem ti ket amér arrafelé járhatnak meg asztán kévanom is az essőt a főlő dölöre iszen az mindég ojjan száraz vót, hogy csak egy rimánkodik az esső után hat mondom küddözgetek minden főlhöt tehozzád a mi falunkba Magyarországba a mesztávölba. Isten álgyon meg Kedves jó feleségem meg esőkulom az édes kis c olgygyeimet is mond meg nekik, hogy aptyuk nagyon szeretné őket látni meg téged is csókullak édesegyetlen párom Isten tartson meg jó egészségbe meg hozzáam való szeretethe meg hűségbe mer ajjállom, hogy semmi hiba ne essék bücsület meg a tisztesség körü mer agyonvágjak ha valamit meghallok de eszt ussa hiszem édesegyetlen feleségem mer hűséges párom vótá mindig sohse vótá kikapós, mer hűséges párja vagy a te öreg emberednek megis szógállom édes feleségem a hűségedet meg hogy bücsülettel nevelő a két kis pulyámot, akiket is csókulok. Isten megálgyon amint hogy engem is tarcson meg jó egészségbe meg ótal-mába mer hogy en nagyon szeretlek téged meg a gyerekeket meg mindenünket od-haza iszen hűséges urad vagyok néked Éa

Küllös Mihál népfölkelő.

(Folyt. köv.)

FESTESSE ruháit WACHA RÓBERT gyári vállalatánál Simonffy-u. 55.

Női és férfi kalapátalakítások legszebben készülnek

Szell Gergely-nél

Piacz-utca 63. Telefon 11—11.

DR. REX-FÉLE PIPERESZAPPANOK

LEJÓBBAR LEGOLCSÓBBAR

Kapható: Drogeriákban és Illatszertárakban.

Rudvas, szekérvasalások

és egyéb mezőgazdasági vasárak lerakata **SESZTINA LAJOS** cégnél.

„ELEFÁNT” üveg- és porcellánragasztó megérkezett!

SZEPLŐ, PATTANÁS és egyéb árcbántalmak ellen használjon

Korzó „Éva” arckenőcsöt és szappant

beszerezhető a **KORZÓ DROGERIÁBAN** Piac-utca 42.

Apró hirdetések

Men kült
főiskolai hallgató vidéken elemista, v. kisebb gimnazista mellé instruktornak ajánkodik. levelet „Menekült” jelleg alatt a kiadó-hivatal továbbít.

Eladó
két tiszt nadrág és egy üő tőrökád. Péterfia 71. sz.

Ken érhatja
veszek kisebb-nagyobb tételekben. Telefonhívásra hához megyek Telefon 3—48.

Lakást
keresek, egy szoba, konyhából állót azonnalra Közvetítő díjazok. Cim a kiadóban.

Tanulóéány
fizetéssel felvétetik Piac-u. 59. sz alatti könyvnyomdában.

Urihölgyek figyelmebe!

Mackart selyem és gyapjufonal legszebb színekben és mindenféle kezimunkaanyagok, fonalak, cérnák, legutányosabban szerezhetők be

SZILÁGYI LAJOS
kézimunka- és műhimző váliata **DEBRECEN, Széchenyi-u. 1.**

Tükörgyártás, üvegsziszolás

regi tükörök újáöntése
Sipkovits Béla üvegipari vállalat
Sip-utca 14—15. Telefon 356.

Csanak József K. R.-T.

Piac-utca 51. Telefon 70
Fűszer, csemege, bor, likör.
Idényzöldségek, gyümölcsujdonságok.

Szirek András

uri és egyenruha szabó
Divatos angol szövetek raktára.
Szent Anna-utca 1. Telefon 509.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járn gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca 2. sz.** (Zonedével szemben.)

CSÁTHY FERENC egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat r.-t. bizományi kiadásában

MEGJELENT:
Dr Tuster Ignác: A Bosnyák-Herczegovinai Földbirtokviszonyok története
a legrégebb időktől a világháboru kitöréséig. (Történet-tudományi értekezés.)

Bolti ára Kor. 258.—
Kapható minden könyvkereskedésben.
Kiadja: Majdúföld Lapkiadó Vállalat.